

Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ) του Π.Α.Α. 2014-2020

Υλοποίηση παρεμβάσεων ιδιωτικού
χαρακτήρα –δυνατότητες χρηματοδότησης
από Τοπικά Προγράμματα

Εισηγητής: Γ. Παπαγεωργίου Προϊστάμενος
Μονάδας Τοπικής Ανάπτυξης

Τι είναι το ΤΑΠΤοΚ /CLLD

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ /CLLD), βασισμένη στην προσέγγιση LEADER, είναι μια μέθοδος σχεδιασμού βάσει της προσέγγισης bottom-up και υλοποίησης τοπικών ολοκληρωμένων αναπτυξιακών στρατηγικών, προκειμένου να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και δημογραφικές προκλήσεις, που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές.

Σκοπός είναι οι τοπικές κοινότητες:

- α) να κάνουν σταθερά βήματα προς πιο αποτελεσματικές μορφές οικονομικής, βιώσιμης και «χωρίς αποκλεισμούς» ανάπτυξης, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»,
- β) να «καινοτομήσουν» και
- γ) να ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή στις αγροτικές περιοχές.

Ποιοι θα το εφαρμόσουν

Θα εφαρμοσθούν 50 προγράμματα τοπικής ανάπτυξης LEADER σε αγροτικές Περιοχές κυρίως σε επίπεδο νομού, από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.), οι οποίες αποτελούν τοπικές εταιρικές σχέσεις δημοσίου – ιδιωτικού τομέα.

Τα τοπικά προγράμματα διαρθρώνονται σε τρία Υπομέτρα:

19.2: «Παρεμβάσεις ιδιωτικού και δημοσίου χαρακτήρα»

19.3 «Στήριξη για την προπαρασκευή και την υλοποίηση διατοπικών και διακρατικών συνεργασιών»

19.4: «Στήριξη για τις λειτουργικές δαπάνες και την εμπύχωση»

Δικαιούχοι

- Ιδιωτικοί φορείς - φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σύμφωνα και με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ).
- Να είναι υφιστάμενες ή υπό ίδρυση επιχειρήσεις.
- Νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την Ο.Τ.Δ., καθώς και εργαζόμενος σε ΔΕΚΟ ή στο Δημόσιο κατόπιν σχετικής άδειας.
- Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι :
  - α) εξωχώριες/υπεράκτιες εταιρείες
  - Β) στελέχη φορέων της Ο.Τ.Δ.

Προϋπολογισμός έργων

Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου μπορεί να ανέλθει μέχρι τις 600.000 €.

Για **άυλες** ενέργειες ο συνολικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 100.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Ο Δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου εντός το πολύ τριών (3) ετών από την στιγμή της ένταξης με δυνατότητα 6 μηνής παράτασης.

Σε κάθε περίπτωση μέχρι την 30-06-2023.

Ιδιωτική συμμετοχή

- Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, μπορεί να προέρχεται από ίδια κεφάλαια ή τραπεζικό δανεισμό ή/και συνδυασμό τους.
- Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο.

Περίοδος επιλεξιμότητας

Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η οριστική υποβολή της αίτησης από τον δικαιούχο.

Εξαίρεση αποτελούν δαπάνες όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων για περιβαλλοντική, οικονομική βιωσιμότητα και μελέτες σκοπιμότητας., οι οποίες είναι επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Πρόσκληση δικαιούχων

Η ΟΤΔ εκδίδει πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Η πρόσκληση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

-
1. τις προκηρυσσόμενες υποδράσεις, με σύντομη περιγραφή τους.
  2. τους δικαιούχους, την περιοχή εφαρμογής, τον επιλέξιμο προϋπολογισμό και τη δημόσια δαπάνη τους υποδράσεων,
  3. την καταληκτική ημερομηνία της πρόσκλησης.

Αίτηση στήριξης

- Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν, μετά τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, να υποβάλλουν αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στην εν λόγω πρόσκληση. Η προθεσμία υποβολής των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

•Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής.

•Ακόμη μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση στήριξης εν όλο ή εν μέρει μετά από σχετικό αίτημά τους, οποιοδήποτε στιγμή εκτός εάν ο δικαιούχος έχει ειδοποιηθεί ότι πρόκειται να διενεργηθεί έλεγχος ή εάν έχουν προκύψει στοιχεία μη συμμόρφωσής του με το θεσμικό πλαίσιο.

•Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα ενδικοφανούς προσφυγής κατά του τελικού Πίνακα Αποτελεσμάτων, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά στην Ο.Τ.Δ.

Η προσφυγή υποβάλλεται εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση στον δικαιούχο, του τελικού Πίνακα Αποτελεσμάτων και εξετάζεται από επιτροπή προσφυγών της ΟΤΔ.

Προκαταβολή σε δικαιούχο

Οι δικαιούχοι μετά την ένταξη της πράξης τους, έχουν δικαίωμα να αιτηθούν στην ΟΤΔ, τη χορήγηση προκαταβολής.

Το συνολικό ύψος της προκαταβολής ή των προκαταβολών μπορεί να ανέλθει μέχρι 50% της δημόσιας δαπάνης που συνδέεται με το επενδυτικό σχέδιο με τη σύσταση τραπεζικής εγγύησης που αντιστοιχεί στο 100% του ποσού της προκαταβολής και είναι αορίστου χρόνου.

Στο αίτημα πληρωμής, που έπεται της προκαταβολής, θα πρέπει να γίνει ολική απόσβεση της προκαταβολής.

Αριθμός αιτήσεων στήριξης

- Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ στα πλαίσια της ίδιας Υποδράσης ανά ΤΠ για όλη την περίοδο 2014 2020.
- Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση απόρριψης της αίτησης στήριξης, σε προηγούμενη πρόσκληση.
- Επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στα πλαίσια της ίδιας Υποδράσης ανά ΤΠ, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα Νομικά Πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το 100% για όλη την περίοδο 2014 - 2020.
- Επιτρέπεται η κατάθεση πέραν της μιας αίτησης στήριξης, ανά ΑΦΜ για διαφορετικές Υποδράσεις, στην ίδια πρόσκληση ή μεταγενέστερη πρόσκληση του ίδιου ΤΠ.

Αιτήσεις πληρωμής

Οι πληρωμές των έργων γίνονται τμηματικά, με βάση την πρόοδο των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα να υποβάλλει **μέχρι πέντε (5)** αιτήματα πληρωμής εκτός της τυχόν προκαταβολής.

Ο δικαιούχος οφείλει να υποβάλλει τουλάχιστον ένα αίτημα πληρωμής, εντός **ενός έτους από** την ημερομηνία της απόφασης **ένταξής του**, ύψους τουλάχιστον **10%**, της Δημόσιας Δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.

Η ΟΤΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το **συνολικό ποσό** της οφειλόμενης επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης, το **αργότερο 60 ημέρες** μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής.

Η προθεσμία πληρωμής των 60 ημερών μπορεί να διακοπεί από την ΟΤΔ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όπου:

1. δεν έχουν παρασχεθεί τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα,
2. έχει κινηθεί διαδικασία διερεύνησης όσον αφορά ενδεχόμενη παρατυπία που επηρεάζει την εν λόγω δαπάνη.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Αγορά, η κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου σε ορισμένες περιπτώσεις (επισκέψιμες εγκαταστάσεις).
2. Αγορά καινούργιων ειδικού τύπου οχημάτων έως το 10% του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και μέσων εσωτερικής μεταφοράς.
3. Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, δαπάνες συμβούλου και πιστοποίησης, λογισμικού, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, κλπ.
4. Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας έως το 10% του Συνολικού Κόστους της επένδυσης.
5. Δαπάνες προβολής μέχρι το 10% του συνολικού κόστους της πράξης.
6. Δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ)
7. Ασφαλιστήρια συμβόλαια κατά παντός κινδύνου, κατά τη διάρκεια των εργασιών της επένδυσης (υποχρεωτική ασφάλιση).
8. Αμοιβές προσωπικού και επιβαρύνσεις κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή της, σε περίπτωση αυτεπιστασίας.
9. Για αγορά οικοδομημένης ή μη γης για επενδυτικά σχέδια με κτιριακές υποδομές και έως το 10% των συν. επιλ. Δαπανών. Για βιομ. Κτίρια έως το 15% (δεν αφορά πρόσκληση βάσει του Καν.702/14).

Μη επιλέξιμες δαπάνες

1. Μίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων, έργα απλής συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
2. Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεόμενα με την εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου και αναλώσιμα υλικά
3. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου/γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας.
4. Έξοδα για χρηματοδοτική μίσθωση, ασφάλιστρα, κεφάλαιο κίνησης εισφορές, φόροι, τέλη κλπ .
5. Εξοπλισμός αναψυχής εκτός και η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί, επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες, τμήμα.

Μη επιλέξιμες

6. Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
7. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.
8. Υπερβάσεις εγκεκριμένου κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.
9. Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα.
10. Αμοιβές προσωπικού για την λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης.

Ορισμός μεγέθους επιχείρησης

Πολύ μικρή: Έως 10 εργαζόμενοι και ετήσιος κύκλος εργασιών έως 2 εκ. ΕΥΡΩ

Μικρή: Έως 50 εργαζόμενοι και ετήσιος κύκλος εργασιών έως 10 εκ. ΕΥΡΩ

Υποδράση μεταφοράς γνώσης & ενημέρωσης σε ΜΜΕ-γεωργικό & δασικό τομέα.

Δικαιούχος: φορέας του ιδιωτικού ή δημοσίου τομέα που έχει νομική υπόσταση, όπως και η ίδια η ΟΤΔ που προκηρύσσει την Υποδράση.

Αφορά ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων.

Επιλέξιμες δαπάνες είναι αποκλειστικά της διοργάνωσης και εκτέλεσης ενεργειών μεταφοράς γνώσεων, ενημέρωσης και επίδειξης.

Οι επιλέξιμες δαπάνες της Υποδράσης αφορούν αποκλειστικά άυλες ενέργειες.

Ενταση ενίσχυσης: 100% για γεωργικό & δασικό τομέα.

60% για μεσαίες επιχειρήσεις, 70% για μικρές-πολύ μικρές και

100% για προϋπολογισμό έως 20.000 ΕΥΡΩ

Υποδράσεις μεταποίησης

- **Δικαιούχοι** : ως ανωτέρω
- Ενισχύονται οι αιτήσεις στήριξης για επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό και μη προϊόν σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν ενισχύεται η ίδρυση ελαιοτριβείων και σφαγείων σε όλη την χώρα εκτός από την ίδρυση σφαγείων σε νησιωτικές περιοχές και μέχρι 400 τόνους κρέατος /έτος.
- Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.
- Κατ' εξαίρεση όσον αφορά στην περίπτωση μονάδων ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, αυτές μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό και να **επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα.**
- Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό αυτών.

Εντάσεις ενίσχυσης

A) Ενταση ενίσχυσης με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν:

- 50% επιλέξιμων δαπανών στις περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Ιονίων Νήσων, Πελοποννήσου, Κρήτης
- 75% των επιλέξιμων δαπανών στα μικρά νησιά του Αιγαίου (εκτός Κρήτης, Εύβοιας)
- 40% των επιλέξιμων δαπανών στις περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας και Αττικής
- Επίσης, δύναται να χρησιμοποιηθεί ο κανονισμός de minimis, με ένταση ενίσχυσης έως και 65% των επιλέξιμων δαπανών με μέγιστη ενίσχυση 200.000ΕΥΡΩ για 3 χρόνια, εφόσον αιτιολογείται από την τοπική στρατηγική.

B) Ενταση ενίσχυσης με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν:

Από 20% έως 50% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και την περιοχή εφαρμογής του επενδυτικού σχεδίου

3. Δασικός τομέας

Δικαιούχοι μπορεί να είναι Φυσικά πρόσωπα, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου, διαχειριστές δασικής γης. Στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους η ενίσχυση μπορεί επίσης να χορηγείται σε επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ.

Ενισχύονται επενδύσεις οι οποίες αφορούν στην επεξεργασία, διακίνηση και εμπορία δασικών προϊόντων, αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία τους.

Ενταση ενίσχυσης από 40% έως 50% ανάλογα την περιοχή εφαρμογής του επενδυτικού σχεδίου

4. Επενδύσεις στον τουρισμό

Δικαιούχοι : ως ανωτέρω

Είδη επενδυτικών σχεδίων:

1. Ίδρυση-επέκταση ξενοδοχειακών καταλυμάτων 5,4,3 αστέρων (Ελ. Δυναμ. 10 δωμάτια-20 κλίνες & Μέγιστη : 30 δωμάτια-60 κλίνες)
2. Ίδρυση-επέκταση-εκσυγχρονισμός Τ.Ε.Κ. (Ελ. Αριθ. Κατ.:2 –κλινών :10 –όχι για νησιά έως 10.000 κατοίκους)
3. Ίδρυση-επέκταση-εκσυγχρονισμός ————— Επιλωμένων δωματίων-διαμερισμάτων 4 & 3κλειδιών(Ελ. Δυν : 5 δωμάτια-10κλίνες)
4. Ίδρυση τουριστικών κατασκηνώσεων
5. Μετατροπή παραδοσιακού – διατηρητέου κτίσματος σε κατάλυμα (με σχετική πριμοδότηση)

Σε παραδοσιακούς οικισμούς ενισχύονται τα αριθ. 2 και 5 και ο εκσυγχρονισμός των υπολοίπων.

Ένταση ενίσχυσης

- Δύναται να χρησιμοποιηθεί ο κανονισμός de minimis, με ένταση ενίσχυσης έως και 65% των επιλέξιμων δαπανών με μέγιστη ενίσχυση 200.000 ΕΥΡΩ για 3 χρόνια, εφόσον αιτιολογείται από την τοπική στρατηγική.
- Από 20% έως 45% ανάλογα την περιοχή εφαρμογής και το μέγεθος της επιχείρησης του επενδυτικού σχεδίου

5.Βιοτεχνια-οικοτεχνία-χειροτεχνία- είδη μετά την 1^η μεταποίηση, εμπόριο

6. Παροχή υπηρεσιών εξυπηρέτησης αγρ. πληθυσμού

Δικαιούχοι : ως ανωτέρω

Ένταση ενίσχυσης: Δύναται να χρησιμοποιηθεί ο κανονισμός de minimis, με ένταση ενίσχυσης έως και 65% των επιλέξιμων δαπανών με μέγιστη ενίσχυση 200.000 ΕΥΡΩ για 3 χρόνια, εφόσον αιτιολογείται από την τοπική στρατηγική.

Από 20% έως 45% ανάλογα την περιοχή εφαρμογής και το μέγεθος της επιχείρησης του επενδυτικού σχεδίου

7. Πολυλειτουργικά αγροκτήματα-οικοτεχνία

Δικαιούχοι : Φυσικά και Νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, τα οποία κατά την κατάθεση του τελευταίου αιτήματος πληρωμής να έχουν αιτηθεί τη χορήγηση κατάλληλου σήματος ή πληρούν τις προϋποθέσεις περί εγγραφής τους στο μητώ οικοτεχνών.

Είναι επιπρόσθετα επιλέξιμη η αγορά συγκροτήματος ψυχρής έκθλιψης ελαιολάδου, μέχρι του ποσού των 30.000. Η δαπάνη αυτή αφορά την ίδια παραγωγή και το τελικό προϊόν θα πρέπει να είναι τυποποιημένο σε συσκευασίας μέχρι πέντε (5) λίτρα.

Ενταση ενίσχυσης: Δύναται να χρησιμοποιηθεί ο κανονισμός de minimis, με ένταση ενίσχυσης έως και 65% των επιλέξιμων δαπανών με μέγιστη ενίσχυση 200.000 ΕΥΡΩ για 3 χρόνια, εφόσον αιτιολογείται από την τοπική στρατηγική.

Από 20% έως 45% ανάλογα την περιοχή εφαρμογής και το μέγεθος της επιχείρησης του επενδυτικού σχεδίου

8.Υποδράσεις Συνεργασίας

Δικαιούχοι: Συνεργατικά σχήματα φορέων, τα οποία θα απαρτίζονται από τουλάχιστον δύο ενδιαφερόμενους φορείς (όπως γεωργούς, ερευνητές, πανεπιστήμια, συμβούλους, επιχειρήσεις ή άλλους φορείς όπως περιβαλλοντικές οργανώσεις και ΜΚΟ) και θα διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας).

Το συνεργατικό σχήμα το οποίο θα έχει εφαρμογή τοπικού χαρακτήρα, θα μπορεί, είτε να έχει νομική υπόσταση είτε να καθορίζεται η μορφή και λειτουργία του σε ένα συμφωνητικό σύμπραξης/συνεργασίας, μεταξύ Φυσικών ή Νομικών Προσώπων.

Αφορούν γεωργούς και μη και μεταποιητές και ο κάθε φορέας μπορεί να συμμετάσχει ως μέλος σε οποιαδήποτε σύμπραξη χωρίς όριο, σε διαφορετικά συνεργατικά σχήματα.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Δαπάνες για μελέτες – επιχειρηματικά σχέδια για εξεύρεση των εταίρων προκειμένου να καθορίσουν το επιχειρηματικό τους σχέδιο.
2. Λειτουργικές δαπάνες για την προετοιμασία του επιχειρηματικού σχεδίου ή την πιλοτική λειτουργία του.
3. Το κόστος χρήσης μηχανημάτων, εδαφών και λοιπών παγίων που διαθέτουν είτε οι παραγωγοί είτε τα ερευνητικά κέντρα για την ανάπτυξη – πιλοτική δοκιμή των αποτελεσμάτων της πράξης.
4. Δαπάνες προώθησης των αποτελεσμάτων του επιχειρηματικού σχεδίου.
5. Απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.
6. Δημιουργία κοινών εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου των προϊόντων ή των πρώτων υλών, συστήματα διανομής, επαγγελματικά αυτοκίνητα μεταφοράς α' ύλης κ.λπ.

Ένταση ενίσχυσης

- Λειτουργία συνεργατικού σχηματισμού: 50% (και για διάστημα έως 10 έτη)
  - Επενδυτικά σχέδια : 55-65%
  - 65% κανόνας De minimis

Μακροχρόνιες υποχρεώσεις δικαιούχων

Ο Δικαιούχος οφείλει να τηρεί εν γένει τα ακόλουθα για τρία (3) έτη από την τελική του πληρωμή.

- Να μη παύσει ή μετεγκαταστήσει τη παραγωγική δραστηριότητα εκτός της περιοχής του προγράμματος
- Να μην αλλάξει το ιδιοκτησιακό καθεστώς ενός στοιχείου υποδομής παρέχοντας σε εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικοιολόγητο πλεονέκτημα
- Να μη μεταβάλλει ουσιαστικά τη φύση, τους στόχους και την εφαρμογή των όρων του επενδυτικού σχεδίου
- Να δημιουργήσει-διατηρήσει τυχόν νέες θέσεις εργασίας.

Σε αντίθετη περίπτωση η δημόσια δαπάνη ανακτάται αναλογικά για το διάστημα που δεν τηρήθηκαν οι εν λόγω υποχρεώσεις.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ
